

ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه آنلاین گزارش معلم از مقیاس
مشکلات سلامت روان‌شناختی دانش‌آموزان دوره متوسطه:
تحلیل آیتم و ساختار درونی

**Psychometric Properties of Electronic Teacher Form of
Psychological Mental Health Problems Scale in
High School Students:
Item Analysis and Internal Structure**

Saeed Akbari-Zardkhaneh, Ph.D.* Shahid Beheshti University	دکتر سعید اکبری‌زردخانه دانشگاه شهید بهشتی
Farnaz Mehdipour Maralani, M.A. Shahid Beheshti University	فرناز مهدی‌پور مارالانی دانشگاه شهید بهشتی
Nader Mansurkiaie, Ph.D. Allameh Tabataba'i University	دکتر نادر منصورکیایی دانشگاه علامه طباطبایی
Alimohammad Zanganeh, Ph.D. Judicature	دکتر علی‌محمد زنگانه قوه قضاییه
Mohsen Jallalat-Danesh, M.A. Judicature	محسن جلال‌دانش قوه قضاییه
Siamak Tahmasebi Garmtani, Ph.D. University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences	دکتر سیامک طهماسبی گرم‌تانی دانشگاه علوم‌بهزیستی و توان‌بخشی
Masoud Zareiyan, M.A. Islamic Azad University, Central Tehran Branch	مسعود زارعیان دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز

چکیده: با توجه به شیوع اختلالات روانی در دانش‌آموزان و اهمیت ابزارهای غربالگری در تشخیص زودهنگام این اختلالات و اقدام به پیشگیری، هدف پژوهش حاضر، تهیه نسخه الکترونیک گزارش معلم از مقیاس ملی سلامت روان‌شناختی دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم بود. نمونه پژوهش مشتمل بود بر ۱۳۴۶ نفر از معلمان دوره متوسطه دوم در استان‌های البرز، کرمانشاه، آذربایجان شرقی، سیستان و بلوچستان، فارس، و خراسان رضوی. ابزار اولیه پژوهش، دارای ۱۰۳ آیتم بود. نتایج تحلیل آیتم بر اساس هشت ملاک کفایت آیتم نشان داد که کلیه آیتم‌ها به غیر از دو آیتم، از شرایط لازم برای حضور در بین آیتم‌های این

ابزار برخوردارند. پس از حذف این دو آیتم، تحلیل عاملی اکتشافی به روش مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریمکس نشان داد که مناسب‌ترین ساختار برای مقیاس گزارش معلم، ساختاری چهار مؤلفه‌ای است؛ ولی تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که مدل هشت مؤلفه‌ای مبتنی بر نظر متخصصان را می‌توان ساختار عاملی نهایی مقیاس در نظر گرفت. همسانی درونی مؤلفه‌های حاصل قابل قبول بود (ضرایب بین ۰/۸۳ و ۰/۹۵). بررسی ضرایب همبستگی نمره آیتم‌ها با نمره کل زیرمقیاس مربوط نیز نشان داد که این ضرایب بین ۰/۴۹ و ۰/۸۷ قرار دارند. همچنین، طبق ماتریس ضرایب همبستگی عامل‌های استخراجی، مقدار ضرایب همبستگی عامل‌ها بین ۰/۴۱ تا ۰/۸۹ بود. به‌طور کلی، ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس گزارش معلم از مقیاس ملی سلامت روان‌شناختی دانش‌آموزان، حاکی از مناسب بودن این ابزار برای کاربردهای غربالگری و پژوهشی در جامعه دانش‌آموزان است.

Abstract: Regarding the prevalence of mental disorders among students and the importance of screening devices in early identification and prevention of having disorders, the aim of present study was to develop an electronic device for screening mental health in high school students. The sample included 1346 high school teachers and students in Alborz, Kermanshah, Eastern Azerbaijan, Sistan & Baluchestan, Fars, and KhorasanRazavi Provinces. The teacher form consisted of 103 items. Items analysis based on 8 criteria showed that all the items except two of them were qualified. Principal component analysis using Varimax rotation showed that the most proper structure is 4-factor structure. But, according to confirmatory factor analysis, 8-Factor model was considered as the final model. Internal consistency of the device was sufficiently good, with coefficients ranging between 0.83 and 0.95. Correlation coefficients between items and subscales varied between 0.49 and 0.87 and correlation coefficients among factors ranged between 0.41 and 0.89. In general, psychometric properties of the Electronic Students Psychological Health Problem Scale (Teacher Form) indicated that it was suitable for screening and research.

کلیدواژه‌ها: سلامت روان‌شناختی نوجوان؛ ساخت آزمون؛ ویژگی‌های روان‌سنجی

Keywords: adolescent mental health; scale development; psychometric properties

صفحات: ۱۴۳-۱۱۹

* Akbari76ir@yahoo.com